FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 36729
Nom: Política Comparada
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode
1335 - Grau CC. Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	3	Segon quadrimestre
1930 - Doble Grau en Dret i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	4	Segon quadrimestre
1931 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Ciències Socials	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1335 - Grau CC. Polítiques i de l'Administració Pública	Política comparada	OBLIGATÒRIA
1930 - Doble Grau en Dret i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Assignatures obligatòries de quart curs	OBLIGATÒRIA
1931 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Assignatures obligatòries de quart curs	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

BARRAGAN MANJON MELANY

GARCIA RIVERO ANTONIO CARLOS

RESUM

L'assignatura Política Comparada pertany al grau de Ciències Polítiques, impartint-se com a obligatòria de tercer curs. L'assignatura reprén part dels conceptes i teories introduïts en Fonaments de Ciència Política I i II, així com els continguts que es donen en altres assignatures com a Actors polítics: partits, grups d'interés i moviments socials; cultura i comportament polítics o sistema polític espanyol i de la Comunitat Valenciana, per a aprofundir en el seu desenvolupament empíric, fent èmfasi, sobretot, en les variacions pràctiques que es donen en diferents països.El valor específic d'aquesta assignatura es basa en la seua orientació aplicada i comparada, on els continguts se centraran en l'anàlisi de les tendències polítiques contemporànies. Per a això, es recorrerà a diversos casos comparats, deixant de costat el cas d'Espanya, ja tractat en altres assignatures, i prestant especial atenció a l'evolució dels sistemes polítics europeus i no

europeus.

sistemes polítics europeus i no europeus.p>

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No s'han especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1335 - Grau CC. Polítiques i de l'Administració Pública

Anàlisi d'informació per a avaluar problemes polítics o de gestió pública i elaborar propostes de millora

Aplicar críticament les principals teories i enfocaments de la Ciència Política i de l'Administració Pública.

Conèixer i saber analitzar els processos electorals, tant des del punt de vista institucional, com des del del comportament dels actors col·lectius i individuals.

Conèixer i saber analitzar l'estructura i funcionament de les Administracions públiques.

Conèixer i saber analitzar les característiques, causes i conseqüències de reptes socials contemporanis: desigualtat de gènere, ciberseguretat i sostenibilitat del desenvolupament.

Conèixer i saber analitzar les característiques i pautes d'actuació dels principals actors polítics (partits, sindicats, grups d'interès i nous moviments socials).

Interpretar els marcs polítics i processos històrics establint anàlisis comparatives de canvi i de prospecció futura.

Pensament crític.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i

posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreplegar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Saber analitzar l'estructura i funcionament dels sistemes i processos polítics, els seus elements, així com la seua dimensió històrica, amb especial atenció al sistema polític espanyol i al de la Unió Europea.

Saber distingir els valors, ideologies, actituds i pautes de comportament dels ciutadans així com la seua evolució temporal.

Saber elaborar informes, dictàmens i treballs de recerca política.

Saber utilitzar els mètodes i tècniques d'anàlisis quantitatives i qualitatives, així com el mètode comparatiu.

Treball en equip.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

TEMA 1. LA COMPARACIÓ EN CIÈNCIA POLÍTICA.

1.1. La Política Comparada com a subdisciplina.
1.2. Objectes d'estudi.
1.3. Enfocaments de la política comparada.
1.4. Com comparar? Mètodes i estratègies.

TEMA 2. FORMES DE GOVERN. ELS GOVERNS DE COALICIÓ.

2.1. La varietat en els caps d'Estat.
2.2. La varietat en els tipus de govern.
2.3. La teoria de les coalicions.
2.4. Casos d'estudi de govern en perspectiva comparada.

TEMA 3. ELS LEGISLATIUS I EL SEU PES EN EL SISTEMA.

3.1. Les varietats del parlamentarisme.
3.2. Tipus i factors del poder de les assemblees legislatives.
3.3. Casos d'estudi de parlaments en perspectiva comparada.

TEMA 4. EL SISTEMA ELECTORAL I LES SEUES CONSEQÜÈNCIES POLÍTIQUES.

4.1. Els sistemes electorals: objectius i components.
4.2. Tipologia dels sistemes electorals: majoritaris i proporcionals.
4.3. Les conseqüències dels sistemes electorals.
4.4. Casos d'estudi de sistemes electorals en perspectiva comparada.

TEMA 5. GOVERNANÇA MULTINIVELL I ELS SEUS RESULTATS.

5.1. Les dimensions de la distribució territorial del poder.
5.2. Federalisme i descentralització.
5.3. Casos d'estudi en perspectiva comparada.

TEMA 6. LA CORRUPCIÓ POLÍTICA EN PERSPECTIVA COMPARADA.

6.1. La corrupció: definicions i perspectives.
6.2. Causes de la corrupció política.
6.3. Conseqüències de la corrupció política.
6.4. Casos d'estudi en perspectiva comparada.

TEMA 7. ELITS POLÍTIQUES.

7.1. La importància de les elits polítiques.
7.2. Les teories de la selecció dels polítics.
7.3. La presència de la dona en política: perspectiva comparada.
7.4. La professionalització de la política.
7.5. Casos d'estudi d'elits polítiques en perspectiva comparada.

TEMA 8. LA VIOLÈNCIA POLÍTICA EN PERSPECTIVA COMPARADA.

8.1. Violència política, terrorisme i genocidi: definicions i tipologies.
8.2. Les explicacions econòmiques i culturals de la violència política.
8.3. Casos d'estudi en perspectiva comparada.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	**60,00**

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	40,00

Estudi i treball autònom	35,00
Preparació de classes	10,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	**90,00**

METODOLOGIA DOCENT

La transmissió i adquisició de coneixements es realitzaran, en primer lloc, a través de la classe magistral. El docent exposarà els continguts essencials de l'assignatura acostant-los a la realitat mitjançant el recurs d'exemples de l'actualitat, ús de textos clàssics, casos, textos legals, materials en xarxa, etcètera. En tot moment es demandarà la participació activa dels estudiants. Aquests hauran d'haver preparat prèviament els temes que es tractaran en classe mitjançant l'estudi i treball autònom. De la mateixa manera, s'espera que els estudiants dediquen una part del temps fora de l'aula a repassar el contingut de cadascuna de les lliçons magistrals.

Al llarg del curs es realitzaran diverses activitats de caràcter pràctic, tant de manera individual com en equip. Per a això, els alumnes hauran d'utilitzar materials proporcionats pel professor o buscar-los en institucions, biblioteques, internet, etc. Les activitats que es realitzen en classe requeriran de la preparació prèvia dels diversos temes d'estudi, així com la consulta dels materials complementaris que puga indicar el professor. Els exercicis de les activitats pràctiques hauran de ser entregades en la data determinada per a això, sense que s'accepte la seua recepció fora del termini estipulat.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es compon de 2 elements, tant en la primera com en la segona convocatòria:

a) Examen: en acabar el curs es realitzarà una prova final sobre tots els continguts de l'assignatura recollits en aquesta guia docent, s'hagen impartit a l'aula o no, i els materials inclosos en les diverses sessions. Aquesta prova tindrà un valor del 60% de la nota global.

b) Avaluació contínua: al llarg del semestre s'aniran realitzant treballs pràctics i activitats complementàries de diversa índole, que s'hauran de lliurar el dia assenyalat pel professorat. Aquesta part tindrà un valor de fins al 40% de la nota final. Perquè l'alumne obtinga puntuació en l'avaluació contínua, haurà d'haver assistit a un mínim del 80% de les sessions de classe dedicades a aquesta. A més, per poder sumar la qualificació obtinguda en l'avaluació contínua (de les sessions pràctiques) a la qualificació de l'examen, l' alumne haurà d'haver obtingut almenys un 4 (sobre 10) en aquest examen final. El contingut de tots aquests treballs d'avaluació contínua constitueix també material del curs, per la qual cosa pot formar part de la prova final de l'assignatura. El professorat explicarà com s'ha de realitzar i lliurar cada exercici i, posteriorment, lliurarà els resultats de les diverses pràctiques abans de l'examen. Les pràctiques (tant les no realitzades o no entregades en el termini establit, com les ja realitzades o avaluades) no seran recuperables amb posterioritat a la data de lliurament.

En la segona convocatòria, aquells estudiants que no hagen aprovat l'assignatura en la primera podran mantindre la nota (fins al 40% de la nota final) pels exercicis pràctics avaluables realitzats durant el curs (presentant-se només a l'examen general de la segona convocatòria) o bé presentar-se a una prova

addicional per a ser avaluats de la part recuperable d'aquests exercicis realitzats a classe. En publicar les notes de la primera convocatòria, el professorat anunciarà si hi ha exercicis recuperables (i de quina manera, amb quin contingut i amb quin valor percentual de la nota final). Perquè la qualificació d'aquesta prova addicional (i/o de la nota pels exercicis realitzats a classe) sume amb la de l'examen general de la segona convocatòria, caldrà obtindre en aquest almenys un 4,0 (sobre 10).

L'alumnat que haja seguit l'avaluació contínua i haja sigut avaluat d'aquesta, en el cas de no presentar-se a la prova final en la data oficial d'examen (tant en 1a com en 2a convocatòria), obtindrà la qualificació de "No presentat".

El professorat responsable de l'assignatura podrà determinar la possibilitat de canviar, de manera motivada, la modalitat de l'examen final quan s'haja de realitzar la prova en una data diferent de l'oficial, en aplicació de les normes previstes per al cas de coincidència d'exàmens en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de les Titulacions de Grau i Màster de la Universitat de València, o per qualsevol altra causa reglamentàriament establida (per exemple, supòsits de força major justificada). En aquests casos, la nova modalitat d'examen haurà de mantindre el mateix nivell d'exigència i dificultat que el realitzat amb caràcter general per a la resta del grup.

BIBLIOGRAFIA

Detall de lectures de referència per temes:

Aquestes lectures poden experimentar algun canvi durant el curs.

Tema 1. La comparació en Ciència Política

• LANDMAN, T. (2014). ¿Por qué comparar países? Política comparada. Una Investigación a su Objeto y Método de Investigación. Madrid, Alianza Editorial, 27-45.

• LLAMAZARES, I. i PARADELA, M. (2017). El Análisis Comparativo en la Ciencia Política: Describir, Explicar, Prescribir. En MARTI I PUIG, S.; SOLÍS, M. i SÁNCHEZ, F. Curso de Ciencia Política. México, Senado de la República, pp. 17-39.

• MORLINO, L. (eds.) (2010). Introducción a la política comparada. Madrid: Alianza Editorial.

• NOHLEN, D. (2013). Ciencia Política Comparada. El Enfoque Histórico-Empírico. Granada, Universidad de Granada, pp. 112-130.

• SZMOLKA, I. i DE CUETO, C.A. (2025). Fundamentos de Política Comparada. Granada: Universidad de Granada, pp. 85-135.

Tema 2. Les formes de govern

• CAREY, J.M. (2006). Presidencialismo vs parlamentarismo. Postdata (11), 121-162.

• LIJPHART, A. (1999). Modelos de democracia. Formas de gobierno y resultados en treinta y seis países. Madrid, Alianza Editorial (capítols 1, 2 i 6).

• MÜLLER, W. i STROM, K. (2023). Coalition Governments in Western Europe. Oxford, Oxford University Press.

• NOHLEN, D. (1998). Presidencialismo vs parlamentarismo: dos enfoques contrapuestos. Revista de Estudios Políticos, 99, 161-173.

• RIKER, W.H. (1992). Teoría de juegos y de las coaliciones políticas. VV.AA., Diez textos básicos de ciencia política, Barcelona: Ariel Ciencia Política, 151-169.

Tema 3. Els legislatius

• BULMER, E. (2017). Bicameralismo. Estocolm: International IDEA.

• COX, W.G. (2017). La organización de las legislaturas democráticas. Revista Uruguaya de Ciencia Política, 26(1), 13-34.

• COX, G.W.; MORGENSTERN, S. i WOLFSON, L. (2001). Legislaturas reactivas y presidentes proactivos en América Latina. Desarrollo Económico, 373-393.

• LIJPHART, A. (1999). Modelos de democracia. Formas de gobierno y resultados en treinta y seis países. Madrid, Alianza Editorial (capítols 7 i 11).

• REYNOSO, D. (2010). La diversidad institucional del bicameralismo en América Latina. Perfiles Latinoamericanos, 35.

• UWAOMA, U. (2025). Typology of the legislature and legislative practices. International Journal of Political Science and Governance, 7(6): 17-22.

Tema 4. El sistema electoral

• DUVERGER, M. (1950). Influencia de los sistemas electorales en la vida política. En: (2001). Diez textos básicos de Ciencia Política. Madrid: Ariel, 77-92.

• LIJPHART, A. (1999). Modelos de democracia. Formas de gobierno y resultados en treinta y seis países. Madrid, Alianza Editorial (capítol 8).

• LIJPHART, A. (2015). Avances en el estudio comparativo de los sistemas electorales. Sociológica México,

(11). (Traducció).

• NOHLEN, D. (2013). Controversias sobre sistemas electorales y sus defectos. Revista Española de Ciencia Política, (31), 9-39.

• NOHLEN, D. (2022). Sistemas Electorales y Partidos Políticos. Ciudad de México: Tirant lo Blanch (cap.: "Sistema Electoral. Elementos particulares y efectos de los Sistemas Electorales", 89-137).

Tema 5. Governança multinivell: descentralització, federalisme i nous regionalismes

• BENTON, J.E. (2020). Challenges to Federalism and Intergovernmental Relations and Takeaways Amid the COVID-19 Experience. The American Review of Public Administration, 50(6-7): 536-542.

• FISK, J. (2022). Intergovernmental Relations. State and Local Challenges in the Twenty-First Century. Nova York, Routledge.

• KEATING, M. (2019). Federalismo Multinivel y el Futuro de Europa. En BENGOETXEA CABALLERO, J. (eds.) Europa de las Regiones y el Futuro Federal de Europa. Madrid, Dykinson.

• COLOMER, J.M. (1999). Las instituciones del federalismo. Revista Española de Ciencia Política, 1(1), 41-54.

• HOFMEISTER, W. i TUDELA ARANDA, J. (2017). Sistemas Federales. Una Comparación Internacional. Madrid, Fundación Kornad Adenauer (capítols 1, 2 i 3).

• LIJPHART, A. (1999). Modelos de democracia. Formas de gobierno y resultados en treinta y seis países. Madrid, Alianza Editorial (capítol 10).

• STEPHENS, G. i WIKLSTROM, N. (2006). American Intergovernmental Relations. A Fragmented Federal Polity. Oxford, Oxford University Press.

Tema 6. Corrupció

• AZNAR FERNÁNDEZ-MONTESINOS, F. i PUIG SOLER (2023). La corrupción como factor geopolítico. En LINDE, L.M. (coord.), Boletín del Instituto Español de Estudios Estratégicos, gener-febrer.

• BALLARTE, X. (2010). Una presa difícil de atrapar: el rendimiento de gobiernos y administraciones públicas. Revista Española de Ciencia Política, 22, 11-28.

• CASTAÑEDA RODRÍGUEZ, V.M. (2016). Una investigación sobre la corrupción pública y sus determinantes. Revista Mexicana de Ciencias Políticas y Sociales, 61(227), 103-135.

• DALHSTRO i LAPUENTE (2018). Organizando el Leviathan. Madrid, Deusto.

• MELLA MÁRQUEZ, J.M. (2017). La corrupción en África sub-sahariana: evidencias, reflexiones y políticas. R.I.T.I. Revista de Investigación en Tecnologías de la Información, (4), maig-agost.

• VILLORIA, M. i JIMÉNEZ, F. (2012). La corrupción en España (2004-2010). Revista Internacional de Sociología, 138, 109-134.

Tema 7. Les elits polítiques

• BOTELLA, J., TERUEL, J.R., BARBERÁ, O. i BARRIO, A. (2011). Las carreras políticas de los jefes de gobierno regionales en España, Francia y el Reino Unido (1980-2010). Revista Española de Investigaciones Sociológicas (REIS), 133(1), 3-20.

• DRUCKMAN, J.N., PETERSON, E. i SLOTHUUS, R. (2013). How Elite Partisan Polarization Affects Public Opinion Formation. American Political Science Review, 107(1), 57-79.

• FLORES VERA, J.A. (s.f.). Control de las oligarquías sobre la selección de candidatos en los partidos políticos en México. Elites y Democracia, 13(25), 40-51.

• GARCÍA RIVERO, C. (2023). Congruencia ideológica entre votantes y líderes en los partidos populistas en Europa. En M.J. Ridaura (Ed.), Retos para la Seguridad. València, Tirant lo Blanch.

• JOIGNANT, A. (2011). Las élites gubernamentales como factor explicativo de un modo político y económico de desarrollo: el caso de Chile (1990-2009). Fundación Carolina CeALCI. Serie Avances de Investigación, 58.

• RUIZ, L. (s.f.). Elites políticas. Mimeo. Universidad de Salamanca.

• STOLZ, K. (2017). Retorno a los políticos: carreras, políticas y clase política en sistemas multinivel. En G. Lachapelle i P. Oñate (Eds.), Federalismo, devolution y gobernanza multinivel (pp. 313-334). València: Tirant lo Blanch.

Tema 8. Violència política

• CALLE, L. de i SÁNCHEZ CUENCA, I. (2024). La naturaleza del terrorismo: violencia política y clandestinidad. Madrid, Catarata.

• REINARES NESTARES, F. (2011). Patriotas de la muerte. Por qué han militado en ETA y cuándo abandonan. Madrid, Taurus.

• REINARES NESTARES, F. (2015). Yihadismo global y amenaza terrorista: de Al Qaeda al Estado Islámico. Revista de Occidente, 406.

• SÁNCHEZ CUENCA, I. (2021). Las raíces históricas del terrorismo revolucionario. En Las raíces históricas del terrorismo revolucionario (pp. 239-267). Madrid, Catarata.